

МЕТАЛУРГІ З ДАЛІНЫ

Карэспандэнт «Звязды» гутарыць з дырэктарам унікальнага прадпрыемства, на якое заказчыкі едуць нават з Ульянаўска, — Лідскага завода гарачага цынкавання «Конус» Андрэем ЖАМОЙДА.

ПРАДСТАЎЛЯЕМ СУРАЗМОЎЦУ

Родам з суседняй Бярозаўкі. Пасля службы ў арміі працаваў вадзіцелем у сістэме жыллёва-камунальнай гаспадаркі, потым перайшоў на шклозавод «Нёман». Пачынаў з рабочага, хімпапіроўшчыка. У хуткім часе быў прызначаны майстрам змены. Далейшыя прыступкі службовай лесвіцы: намеснік начальніка цэха, вядучы інжынер, начальнік навукова-тэхнічнага цэнтра. Затым намеснік галоўнага інжынера, намеснік дырэктара, галоўны інжынер шклозавода. У 2013 годзе сям'я змяніла месца жыхарства, пераехала ў Ліду, і яго кандыдатура была ўзгоднена на пасаду кіраўніка дзяржаўнага прадпрыемства «Конус».

— Ідэя стварэння нашага прадпрыемства з'явілася ў Нацыянальнай акадэміі навук яшчэ ў 2008 годзе, — расказвае Андрэй Пятровіч. — У рэспубліцы на той час прадпрыемствы па гарачым цынкаванні адсутнічалі, а патрэба ў іх была велізарная. Вялася татальная мадэрнізацыя малочна-таварных фермаў, і неабходна было абараняць абарона ад карозіі — гарачы цынк, бо фарбаванне вырашае праблему толькі часова.

У гэты час кіраўнік краіны паставіў задачу прывесці ў парадак дарогі, асноўныя транспартныя артэрыі. І патрэбна была дапамога ў апрацоўцы гарачым цынкам шматлікіх металаканструкцый — адбойнікаў, агароджаў, сетак ад жывёлы і гэтак далей.

У выніку вясной 2010 года Прэзідэнт падпісаў адпаведны Указ. Месцам размяшчэння была выбрана вёска Даліна на ўскрайку Ліды, у свабоднай эканамічнай зоне Гродна, што дало шэраг прэферэнцый.

Першы камень у падмурк завода быў закладзены ў канцы 2010 года з удзелам прэм'ер-міністра, старшыні Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, губернатара, кіраўніцтва РНПЦ па механізацыі сельскай гаспадаркі — а гэта наш галоўны заснавальнік — і мясцовай выканаўчай улады.

Пабудаваў прадпрыемства хутка. У кастрычніку 2011-га адбылося распальванне ванны для цынкавання. Затраты на наша будаўніцтва складалі больш за 20 мільёнаў долараў. Усё гэта было пазыковыя сродкі, якія патрэбна да канца 2018 года вярнуць. Абсталяванне паставіла кампанія Джымека, якая выйграла конкурс. Яе абсталяванне лепш за ўсё падыходзіла па тэхнічных параметрах, як і прапанаваная тэхналогія.

Пасля завяршэння пусканаладачных работ у сакавіку 2012 года атрымалі першую прадукцыю. З таго моманту прадпрыемства прыступіла да аказання паслуг па гарачым цынкаванні. Пры гэтым працягваем развівацца, і дастаткова дынамічна. Завод штогод дабаўляе аб'ёмы ацынкавання халодных сталёў і металаканструкцый.

— Але спачатку былі пэўныя складанасці з заказамі. Як вы з імі справіліся?

— Пэўныя складанасці ў самым пачатку былі звязаны з тым, што ў тэхнічных дакументах прадпрыемстваў такі важны пункт, як абарона ад карозіі, быў запісаны недзе

ў самым канцы. І каб загрузіць свае магутнасці, мы выбралі два кірункі. Па-першае, служба маркетынгу ўшчыльную занялася вывучэннем рынку — як унутры Беларусі, так і ў бліжэйшым замежжы. І пачала актыўна прапаноўваць нашы паслугі. І па-другое, паклапаціліся пра ўнясенне змяненняў у нарматыўную дакументацыю, каб гарачае цынкаванне паставіць у прыярытэт. Праводзілі нарады на шэрагу прадпрыемстваў, з буйнымі арганізацыямі, з намеснікамі міністраў усіх зацікаўленых міністэрстваў, якія маглі стаць і сталі асноўнымі заказчыкамі.

У выніку агульных старанняў у 2015 годзе быў падпісаны дакумент, які ўносіў змяненні ў нарматыўную дакументацыю. І сёння сярод мерапрыемстваў па абароне ад карозіі гарачае ацынкаванне знаходзіцца наперадзе. Усё, што ўзводзіцца ў краіне і дзе дазваляюць тэхнічныя магчымасці, цынкуецца. У выніку эканоміяцца надзвычай вялікія сродкі — як непасрэдна для заказчыка, так і для краіны ў цэлым. Бо мінімальны тэрмін эксплуатацыі вырабаў, пакрытых гарачым цынкам, — 25 гадоў і больш. А практыка паказвае, што такія вырабы могуць служыць у сярэднім 50 гадоў. У той час, як любое лака-фарбавае пакрыццё служыць два-тры гады. Узровень абароны металу зусім іншы.

У гэтай самай вялікай у Еўропе ванне гарачага цынкавання апрацоўваюць металаканструкцыі вагою да шасці тон.

У нас — на малекулярным узроўні.

Потым мы пайшлі далей і цяпер абараняем самае дарагое для любога прадпрыемства, асяродак любой вытворчасці — сучаснае тэхналагічнае абсталяванне. Заклучылі кантракт на суправаджэнне нашых работ з нямецкай кампаніяй «Хервік», якая пастаўляе сучасныя тэхналогіі цынкавання і хімічныя інгрэдыенты.

Ацынкоўшчыкі Дзмітрый КІСЛЫ і Аляксандр КІСЛЯК працуюць у ахоўным спецадзенні — побач расплаўлены метал, тэмпература якога дасягае 450 градусаў па Цэльсію.

Напрацаваны пэўны вопыт, і сёння да нас едуць па яго дзясяткі прадстаўнікоў заводаў Расіі, Прыбалтыкі, Польшчы. Калі паглядзець роўнікі, знятыя падчас нашых паездак да замежных калег, то вы пераканаецеся, што наша вытворчасць — найбольш перадавая і з пункту гледжання арганізацыі, і з пункту гледжання тэхналогій, тэхнікі бяспекі. Нават на еўрапейскіх прадпрыемствах (не будзем канкрэтываваць, каб нікога не пакрыўдзіць) устанавлены найбольш развітыя ванны для пакрыццяў металу і пажадання заказчыка.

Прадукцыйнасць лініі — да 3 000 тон металу ў месяц. Але ў сваёй рабоце на першы план ставім нават не колькасць, а якасць, культуру вытворчасці. На гэта нацэлены аддзел тэхнічнага кантролю, кантралёры якога таўшчынамерам замяраюць таўшчыню пакрыцця, даследуюць знешні выгляд, каб не было не пакрытых цынкам участкаў, наплываў, уздуццяў. Праводзіцца рэгулярная праверка ўсіх працэсаў і вырабаў з запісам у журналах. Працуе сістэма менеджменту якасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі СТБ

да цынкавання, ванна для цынкавання, у якой — расплаўлены метал, яго тэмпература 450 градусаў. У вытворчасці прымяняецца значна большы працэнт ручной работы, чым у нас. Персанал, які абслугоўвае працэс, дыхае парамі саяльнай кіслаты на працягу змены, і гэта лічыцца нормай. У нас жа працуе аўтаматызаваная лінія, а ванны пакрыццяў вырабаў да цынкавання размешчаны

Сімвалам і своеасаблівым талісманам прадпрыемства з'яўляецца Зеўс-грамавержац, яго металічная фігура ўзвышаецца перад уваходам у будынак завода.

ў ахоўна-выцяжным корабле. Ванна з цынкам даўжынёй 15 метраў таксама закрытая, бакавыя сценкі яе аўтаматычна паднімаюцца толькі для выканання вельмі невялікай колькасці аперацый, скажам, ачысткі цынкавага люстэрка. Усімі асноўнымі працэсамі кіруе аўтаматыка па зададзенай праграме. У залежнасці ад металу, ад таго, наколь-

ISO 9001-2009. Сучаснае кіраванне якасцю на прадпрыемстве развіваецца па кірунку папярэджання памылак, і гэта дае большы эффект, чым іх выяўленне і выпраўленне. Акрамя таго, пытанні якасці займаецца не толькі аддзел тэхнічнага кантролю, яны сталі клопатам кожнага.

Так што ў пераліку прыярытэтаў спачатку ідзе якасць, потым — тэрміны выканання работ, і толькі тады — цана. Дзякуючы гэтаму ў структуры заказаў больш за 50 працэнтаў — заказы на экспарт. Прыток валюты ў краіну перавысіў 3 мільёны 200 тысяч долараў.

— Але ж пералік сваіх паслуг вы не абмяжоўваеце толькі ацынкаваннем.

— Аказваем паслугі па лагістыцы, для чаго арандуем транспарт і маем свой транспартны цэх. У тым ліку велікагрузныя аўтамабілі, на якіх дастаўляем у Расію буйнагабарытныя дэталі. 800 тысяч долараў зарабілі на лагістыцы.

Выконваем заяўкі на падрыхтоўку металаканструкцый да гарачага цынкавання, а гэта 10 працэнтаў ад кошту паслугі. Плюс займаемся ўпакоўкай, што таксама мае сваю цану. І гэта дае магчымасць кожнаму структурнаму падраздзяленню акупляць сябе, а прадпрыемству падтрымліваць вытворчы працэс на высока-тэхналагічным узроўні.

Асвойваем сумежныя, скажам так, прафесіі. Наладзілі вытворчасць металічных апор асвятлення — як па тыпавых, так і індывідуальных праектах.

— Наколькі нам вядома, старанне калектыву заўважана.

— Па выніках работы за 2014 год калектыв стаў лідарам галіны. У мінулым годзе завод гарачага цынкавання названы найлепшым з сарака прадпрыемстваў Лідчыны. Усё гэта — дзякуючы нашым спецыялістам, рабочым. Без спрактыкаванага спецыяліста нічога не даб'ешся. Да нас часта прывязджаюць замежныя калегі, у якіх тэхналогія — найноўшыя і хапае грошай на пастаяннае абнаўленне абсталявання. А нешта не атрымліваецца так, як хацелася б. Бо гарачае ацынкаванне патрабуе ідэальнага выканан-

ня тэхналогіі. Распытаюць, якія ў нас сакрэты. А галоўны сакрэт — нашы людзі. Сёння калектыву сфарміраваны дасведчаны, з любымі праблемамі спраўляецца.

У сваю чаргу, клапоцімся пра калектыв. Людзей збіраюць і прывозяць на змену і развозяць са змены свае аўтобусы. Створаны цудоўныя бытавыя ўмовы — як і мае быць на новым прадпрыемстве. Набываем сродкі індывідуальнай абароны, форменнае адзенне, уцепленыя курткі, каб людзі на змене адчувалі сябе камфортна. Усе работнікі застрахованы, і кожны абслугоўваецца ў гарадской паліклініцы без чаргі. Аказваем адчувальную матэрыяльную дапамогу для закупкі сельскагаспадарчай прадукцыі, збораў дзяцей у школу перад новым навучальным годам. Працуе пакой прыёму ежы. Сярэдні заробак — каля васьміста рублёў.

— Якімі заказамі ганарыцеся, Андрэй Пятровіч?

— У Беларусі толькі два прадпрыемствы гарачага цынкавання. У Расіі — 63. Чаму тады расіяне везуць за паўтары тысячы кіламетраў свае заказы нам? Не толькі з Санкт-Пецярбурга і Маскоўскай вобласці, але і нават з Ульянаўска. Іх задавальняе якасць. Так што калі паступае ад суседзяў заказ на гарачае цынкаванне дастаткова складаных кабелянасных канструкцый, а гэта выраб з тонкага ліставага металу, досыць капрызны, са сваім «характарам», то гэта выклікае пачуццё задаволенасці і гонару за свой калектыв. Раней Расія цынкавала такія канструкцыі ў Сербіі, Аўстрыі, Польшчы, Італіі. А цяпер цынкуецца толькі ў нас.

Уласна кажучы, да любога заказу адносімся адказна — да апор ЛЭП ці вулічнага асвятлення, вышак сотавай сувязі, апор канатных дарог, кантэйнераў па зборы аходаў для ЖКГ, тым больш — вулгаркоў для апор ліній электраперадач на Беларускаму АЭС, труб, металічных лесвіц, канструкцый для марскіх партоў.

— Раскажыце, калі ласка, пра сувязь з навукай.

— Мы цесна працуем з Нацыянальнай акадэміяй навук, з іх болей аказваецца значная дапамога. Дзякуючы гэтым кантактам дабіліся таго, што вытворчасць наша стала безадходнай, усе адходы пасля цынкавання прадаём на біржы і атрымліваем грошы. Можна сказаць, што наш вытворчы цыкл цалкам наблізіўся да замкнутага. У Еўропе да гэтага толькі ідуць, у суседзяў-расіянаў такога няма. Еўрапейская асацыяцыя ацынкоўшчыкаў ужо раіць некаторым замежным прадпрыемствам прыехаць да нас і павучыцца.

Гутарыў Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Ад рэдакцыі. Творчая група шчыра дзякуе за дапамогу ў падрыхтоўцы публікацыі начальніку аддзела маркетынгу Сяргею Буракевічу і начальніку аддзела тэхнічнага кантролю Івану Толкачу.

Канструкцыі, пакрытыя ахоўным антыкарызным слоём цынка, гатовыя да адпраўкі заказчыку. На прыезднім плане кладуўшчыца Святлана КАРАБАЧ.